

GELBĖKIME BADAU.
JANČIA LIETUVĄ!
DĖKIME AUKAS TAU.
TOS FONDAN!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, GEGUŽES (MAY) 13 D., 1918 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1915, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 113

VAKARŲ FRONTE BAUBIA ARMOTOS

Amerikonai išvijo vokiečius iš miesto

PETROGRADE SIAUČIA BADAS

VOKIEČIAI BĖGA NUO AMERIKONŲ.

Su Amer. Armija Prancuzijoje, geg. 13.—Luneville linijos dalyje musų patroliai užvakar angsti ryte patyrė, kad priešininkas apleidęs Ancerville. Reiškia, vokiečiai pabėgo amerikonių prisiartinimo.

PRANCUZAI PAŽANGIUOJA YPRESO FRONTE.

Londonas, geg. 13.—Prancuzų kariuomenė Flandrijos fronte sustiprino savo pozicijas šiauriose nuo Kemmel sodžiaus. Be to paėmė suvirš 100 nelaisvių.

Vokiečių artilerija veikia upės Ancre apylinkėse, pietuose nuo Albert, rytuose nuo Loos ir arti Voormezeele, Flandrijoje.

VISAM VAKARŲ FRONTE BAUBIA ARMOTOS.

Talkininkai laimėjo keliose vietose.

Londonas, geg. 12.—Armotų baubimas tęsiasi kaip Piekardijoje, taip ir Flandrijoje, 150 mylių ilgio frontu. Prancuzai ir anglai tuo tarpu atlikinėja pasekmingas atakas prieš vokiečius.

Vakar vokiečiai po baisaus artilerijos apšaudymo puolėsi atakoti prieš prancuzus ties Bois La Canne, Grivesnes-Mailly Rameval linijoje. Kadangi žemės paviršius buvo apgulusi tiršta migala, iškarto vokiečių infanterijai pasisekė įsilaužti į prancuzų apsigimimo liniją. Tačiau prancuzai veikiai susigriebė stojo kontratakui ir atgavo savo pozicijas.

Vokiečiai daug nukentėjo. 100 vokiečių paimta nelaisvėn. Prancuzams teko ir 15 kulkasvaidžių.

Tuo pačiu laiku anglai atliko pasekmingas atakas prieš vokiečius žemiau Arras.

Kitoj vietoj prancuzai paėmė 39 nelaisvius ir kelis vokiečių kulkasvaidžius.

Vokiečiai nepalaužia bombardavę Grivesnes parką, katrai andai atsiėmė prancuzai.

Flandrijos gi kaip anglai, taip prancuzai vietomis atsinauina nuo vokiečių žemesnės pozicijas. Talkininkai vokiečius užpildinėja ypač aplink Ypres. Generalio užpuolimo nepradėdai nei viena pusė.

— Washington, geg. 13.—Persijos vyriausybė atšaukia iš S. V. vyriausintinį Mehdi Khan.

SU KARE PASIBAIGSIANT TURTINGŲJŲ ARISTOKRATIJA.

Taip dažnai tvirtina milijonierius Schwab.

Philadelphia, Pa., geg. 13.—Suv. Valstijų laivų gaminiui generalis direktorius Schwab andai čionai kalbėjo karės ženklelių pirkimo reikalais. Skatino publiką pirkti karės ženklelius, nes tų ženklelių pirkimas sulaukė žymią rolę karės laimėjime.

Millionierius Schwab kalbėdamas tarp kitko pažymėjo, kad kuomet pasibaigsianti šita karė, su ja pasibaigsianti ir turtingųjų aristokratijs. Po karės žmonės labiausiai susilyginsią savo turtais ir gyvenimą broliškai.

Apie tai šitas milijonierius dažnai prisimena. Pernai jis tvirtino, kad šalių valdymą ir savo rankas paimsią patys darbininkai. Jis turtingiesiems net patarė daugelį turty nekrauti, nes po karės visvien jų neteksia—busią padalinta tarp visų žmonių.

GEN. MAURICE PALIUSUOTAS IŠ KARIUOMENES.

Tai bausmė už pakėlimą skundų prieš vyriausybę.

Londonas, geg. 13.—Buves militarinio operacijų direktorius, gen. Maurice, kurs andai buvo pakėles skundą prieš vyriausybę, ypač prieš premjerą Lloyd George, pašalintas iš veikiančiosios kariuomenės. Tai parėdė kariuomenės taryba ir apie tai oficialiai paskelbta.

Gen. Maurice dar neseniai buvo karės operacijų direktorius Anglijos karės ofise. Kuomet talkininkai savo armijoms vyriausiojo vado nuskyrė gen. Foch, gen. Maurice aną ėmė kritikuoti.

Už tai jis neteko operacijų direktoriaus vietos ir buvo pasiųstas karės frontan. Čia budamas jis pakėlė skundą prieš vyriausybę.

MOLDERIAI SUGRYŽTA DARBAN.

Šiandie apie 6,000 molderių, katrie 35-se Chicagos liejyklose streikavo, sugryžta darban. Pasidavė arbitracijos teismui.

S. V. JAU 1,300,000 VYRŲ PAŠAUKE.

Per metus S. V. kariuomenė gali siekti 5 milijonus.

Washington, geg. 13.—Draf to keliu S. Valstijos jau yra pašaukusios 1,300,000 vyrų. Jų dalis jau yra Prancuzijoje, kita dalis karės stovyklose, dar kita ši mėnesį bus pašaukta.

Sekantį, birželio mėn., bus šaukiama daugiau. Paskui, sakoma, busią šaukiama kas mėnuo nuskirtas skaitlius. Žinovai tvirtina, kad už metų laiko S. Valstijos galės turėti ar tik ne 5 milijonus kariuomenės.

SUOMIJA PAGEIDAUJA RUSIJOS TERITORIJŲ.

Londonas, geg. 13.—Iš Stockholmo i "Times" pranešta, kad Suomijos vyriausybė savo pasiuntiniui Petrograde M. von Enkel isakiusi sugrįžti Gelsingforsan, kur bus aptariama klausimas prijungti prie Suomijos Rusijos provincija Karelia.

Von Enkel pasakoja, kad Petrograde sukus pragyvenimas. Truksta maisto, viskas brangu. Leninas su savo šalininkais deda pastangas reorganizuoti rusų kariuomenę.

TALKININKAI SUKONEVEIKĖ VOKIEČIŲ ORO LAIVYNĄ.

Nuo kovo 21 d. vokiečiai neteko 1,000 lakstytuvų.

Londonas, geg. 13.—Vokiečių oro laivynas sukoneveiktas. Pradėjus praėjo kovo 21 d. ligšiol vokiečiai neteko apie 700 lakuhų, kad tuo tarpu apie 1,000 lakstytuvų sunaikinta. Todel šiandie vokiečių lakunai jau neužpildinėja nei Londono, nei Paryžiaus. Likusieji lakunai vokiečiams yra reikalingi karės frontuose, kur negalima apsieiti be observacijų.

APLANKĖ AUSTRIJOS IMPERATORIŲ.

Copenhagen, geg. 13.—Vokietijos kancieris von Hertling ir užsienio reikalų ministras von Kuehlmann aplankė Austrijos valdovą vyriausioj anstrų karės stovykloj.

OLANDIJĄ LAUKIA RUMUNIJOS LIKIMAS.

Vokiečiai kabinasi prie Olandijos.

Londonas, geg. 13.—Vokietija nepertraukia savo kabinėjimosi prie Olandijos. Šiuo kartu Olandijai negrūmoja karė, bet ekonominiu tos šalies išlupimu. Olandija bijosi geležinės vokiečių kumštės ir užsileidžia. Žinovai tvirtina, kad Olandiją laukia Rumunijos likimas. Teutonai Rumunijon įsirangė ir pasigaminę ją išlupiti ilgiausius metus. Taip bus ir su Olandija, jei nebus sutruškintas vokiečių militarizmas.

SUOMIJOJE PASIBAIGĖ SUKILIMAS.

Suomiai apie 80,000 sukilėlių paėmė nelaisvėn.

Stockholmas, geg. 13.—Suomių baltosios gvardijos (vyriausybės kariuomenės) komendantas, gen. Mannerheim, paskelbė, kad Suomijoje civilė karė jau pasibaigusi. Sunimta apie 80,000 sukilėlių. Paimkintos visos jų stovyklos.

Raudonosios gvardijos (sukilėlių) vadai pabėgo į Petrogradą ir tenai turtingai gyvena. Mat, prisilpė žmonių mantos.

— Londonas, geg. 13.—Berlyno laikraščiai spėja, kad Vokietijos kancieris von Hertling turės pasitraukti iš užimamos vietos.

— Paryžius, geg. 13.—Prancuzų jureivijos ministeris paskelbė, kad per praėjusius tris mėnesius 4,511 garlaiviai be jokio pavojaus praplaukė pavojingą karės juostą.

— Dublinas, geg. 13.—Gen. French čionai prisiekė kaip naujas Airijos generalis gubernatorius.

— Washington, geg. 13.—Prezidentas Wilsonas patvirtino naturalizacijos bilių. Sulig to biliaus visi kareiviai nepiliečiai pripažįstami šios šalies piliečiais.

Šeštadienį iš Chicagos specialiu traukiniu į fortą Oglethorpe, Ga., išgabenta 46 internuoti svetimžemiai priešininkai.

IŠ DARBO LAUKO

Tegu dirba visi.

Boston, Mass.—Šitos valstijos viešosios apsaugos komiteto narys McSweeney reikalauja, kad valstijos legislatura pravesų įstatymą, kuriuo visi tinginiai ir valkatos būtų priverčiami imties kokio nors darbo. Sulig apskaitymu, valstijoje tokių bedarbių yra apie 40,000. Jie gyvena kaip oro paukščiai. Nekuomet nedirba, neturi jokio užsiėmimo, o tečiau pavalgę ir apsidengę. Vadinasi, jie pragyvena svetimomis lėšomis. Tokius ir reikia priversti prie darbo nors įstatymo keliu.

Didelis pelnas už degtukus.

New York.—Diamond Match kompanija 1917 metais grynų pelno turėjo \$2,684,863. Šitas pelnas yra kokio šimto tukstančių dolierių mažesnis už 1916 metus. Mat kompanijai pernai prisiejo žymią pelno dalį atiduoti vyriausybei, kaip karės mokesčius.

Moterys dirba dokuose.

New York.—Šito miesto dokuose su vyrais darbininkais pradėjo dirbti ir moterys. Moterys daugiausia užima "checkerių" ir siuntinėjimo "klerkų" vietas. Moka joms nuo 21 ligi 28c. valandoje.

Sustabdys kainų nustatymą.

Washington.—Federalė prekybos komisija sumanė suvaržyti fabrikantus, katrie savo pagamintoms prekėms nustato kainas ir uždraudžia krautvininkams prekes pardavinėti kitokiomis kainomis.

Prekybos komisija sako, kad tasai fabrikantų pasielgimas—tai tikras carizmas ir žmonių išnaudojimas. Yra tokių krautvininkų, katrie visokias prekes mielai pardavinėtų kur-kas pigiau. Bet negali to daryti. Fakrikantai gali patirti ir atsakyti jiems kleditą arba neparduoti reikalingų prekių.

Pigiaai apmokami darbininkai.

Washington.—Suv. Valstijų darbo biuras praneša, kad šiandie gana pigiai apmokami visokių rakandų darbininkai. Jie šiandie tiek uždirba, kiek uždirbdavo 1915 metais, nors šiandie pragyvenimas žymiai pabrango. Darbo biuras rupinsis, kad tos darbo šakos darbininkai nebūtų skriaudžiami. Šiandie kiekvienas darbininkas, kur jis nedirbtų,

privalo mažiausiai gauti apie 20 dol. užmokesnio per savaitę.

Karpenteriai daro pinigų.

Newark, N. J.—Šito distrikto susiorganizavę karpenteriai pažangiuoja užmokesnio reikalą. Dabar jiems mokama 70c. už darbo valandą.

Gauna padvigubintą užmokesnį.

Sioux City, Iowa.—Susiorganizavę vietos vežėjai iškovojo sau didesnę užmokesnį. Pirm poros metų, kuomet šitie darbininkai nebuvo susiorganizavę, buvo apmokami nuo 9 ligi 15 dol. savaitėje. Gi šiandie jau gauna 22-24 dol. savaitėje.

Drafto įstatymas palaikomas.

Washington.—Pernai buvo atsiradę nemažai tokių smarkuolių, katrie pradėjo savotiškai aiškinti šalies konstituciją. Ypač drafto priešininkai kėlė truksmą, kad vyriausybė draftu paimtų kareivius, kurie negalinti eiti į užsienius.

Viršiausias karės teismas seniau ir dabar paaiškino, kad siuntimas vyrų į užsienius nėra priešingas konstitucijai, kaip jai nėra priešingas karės paskelbimas. Jei vyriausybė gali skelbti karę, jina gali ir kariuomenę siųsti kur patinkama. Juk tai aišku ir logiška.

Užorderuota 1,025 lokomotivų.

Washington.—Vyriausybė sulig kontraktų užsakė padirbinti 1,025 lokomotivas, kurių padirbimas atsis 60 milijonų dolierių.

Geležinkeliečiams didesnė užmokesnis.

Washington.—Komisija, kuri tyrinėjo geležinkeliečių užmokesnio stovį, savo raporte geležinkelių generaliam direktoriui pažymėjo, kad geležinkelių darbininkams yra reikalinga padidinti užmokesnį 20 nuosimčių. Generalis direktorius tečiau nusprendė padidinti 15 nuos.

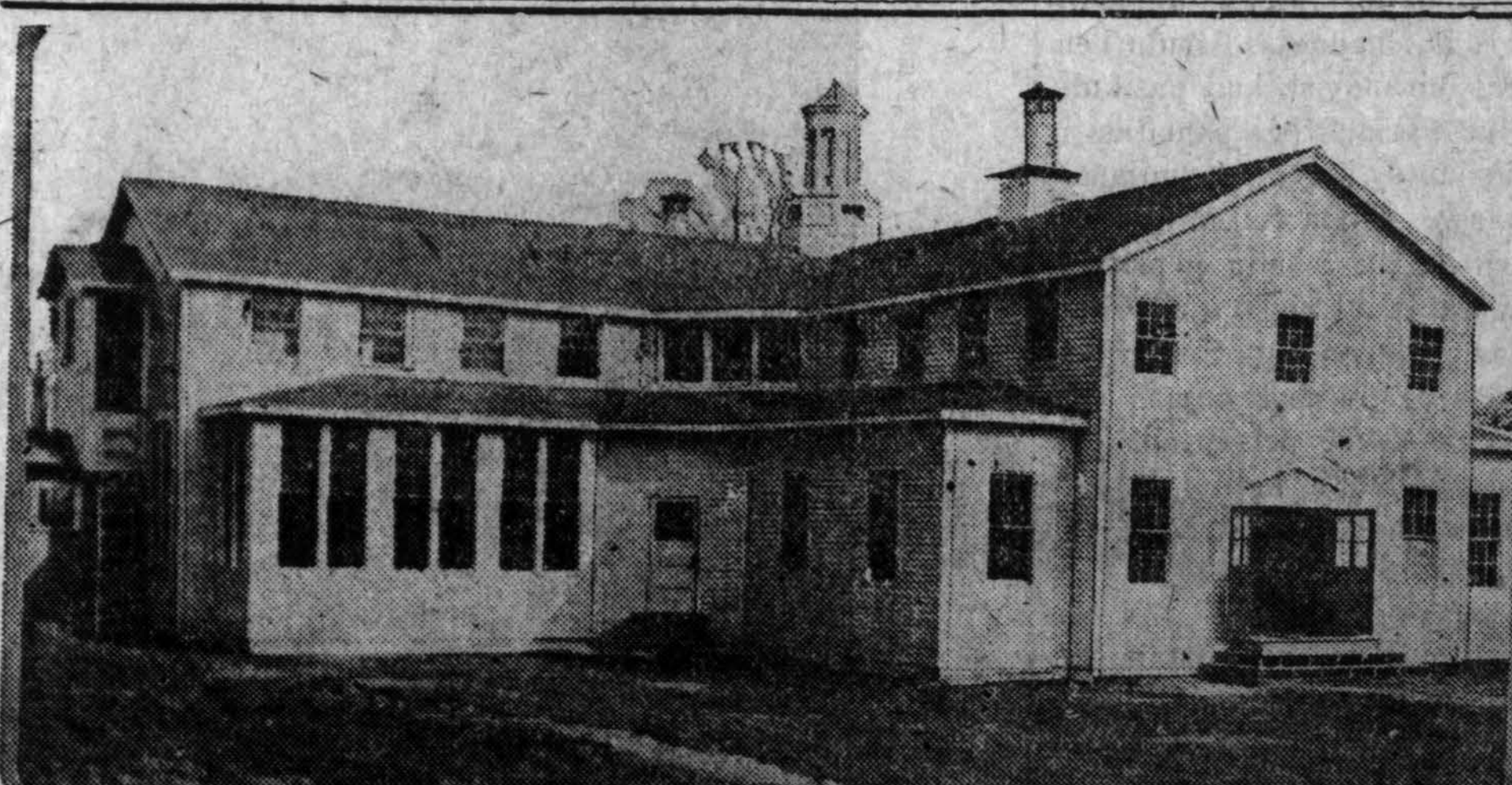
BERLYNE SKELBIAMA APIE AMERIKONISKUS NUOSTOLIUS.

Berlynas, geg. 13.—Čionai oficialiai pranešama, kad pietuose nuo Apremont ir šiauriosse nuo Parroy amerikoni didžiai nukentėjo nuo bombardavimo minomis.

ŠITA SAVAITĖ YRA KARĖS ŽENKLELIŲ PARDAVINĖJIMO SAVAITĖ

Pirkite karės ženklelius!

Prisidėkite prie karės laimėjimo!

Rekreacijos vieta pagyjautiems kareiviams. Tai amerikoniškojo Raudonojo Kryžiaus dovana S. Valstijoms prie basinės ligoninės No. 1. Šitas namas yra vienas iš tarpo 40 tokių namų.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Eina kasdien išskyrus nedidelius.

Prenumeratos kaina:

Metams \$5.00
Pusmeti \$2.50

Perkant atskirus numerius po 2c.

Prenumerata mokasi iš karto. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint perrašyti adresą visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pinigai geriausiai siunsti lėšerankiu ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th Street, Chicago Illinois
Phone: McKinley 6114, Establ. 1908

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

At News-Stands 2c a Copy. Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

Pirmadienis, geg. 13 d., Šv. Petro Reguliato
Antradienis, geg. 14 d., Jono Nepomuceno.

REDAKCIJOS PASTABOS.

TAUTISKAS BUBINAS.

Po New Yorko seimo lietuvių katalikų spauda ėmė atsiesti gana prietelingai į mūsų tautininkus liberalus. Juk susiję su bendra darbą Tėvynės išliuovimui, reikėjo nustatyti ir gražius santykius, paremtus ant pakantos ir pripažinimo vienas kito.

Tečiau mūsų liberalai nuo to nei kiek neatsimainė, nesurimtėjo. Jų laikraščiai vis dar pilni prasivardžiavimų katalikų, ("Tėvynė," "Ateitis," "Lietuva") užgauliojimų net jų jausmus ("Vien. Liet."). Liberalų spauda, tur-but mano, kad jeigu ji sušvelnėtų, tai tuo pat imtų nykti nuo žemės paviršiaus, kad vien tik kolonijai ir prasimanymai ją palaiko.

Juokingoje ir labai pretenzionališkoje pozicijoje stengiasi pastatyti savo sriovę mūsų kaimynka "Lietuva," dabar įsivariusi į organizavimą "tautisko dienraščio." Anot josios išvedžiojimų išeitų taip, kad iš dviejų pusių stovi baltai prasižioję plėšėji vilkai, ar liutai, ar ką jus norite—ir tykoja praryti viduryje tarp jų tupintį nekalta avinėlį. Tai, matykitė, socialistai ir klerikalai, o tas avinėlis—tai "tautietis" arba "vidurinė" srovė. Socialistai ir klerikalai "užsivarinėja," "kalnus verčia," "atkakliai atakuoja," "lakioja debesyse," užsiima "visuomeniškomis ir politiškomis orgijomis," varinėja "fanatiškus kraštutinius pasiutimus" ir "alsinę žmones kraštutiniiais fanatiškais cirkais, arba sorkėmis." Imame iš "Lietuva" No. 19). Taip gražiai atpasakojo savo neva priešų ypatybes, jie apie save štai ką kalba: jie, tautietiniai, debesyse nelakioja, o dirbą tik praktišką darbą, jie eja tautos viduriais, viduriniąja srove, jie eja rimti, ramūs žmonės. Tik dar silpnokai eja susiorganizavę, o kai susiorganizuos, tai jie suspesią aplink savę visą visuomenę.

Mums atrodo, kad "Lietuva," pretenduojanti būti rimtu tautišku laikraščiu, turėtų stengties rimčiau atsinešti į kitas sroves; juk niekas dar savęs neįskėlė vien kolonijomis ir žeminimais kitų; čia reikia ir iš savo pusės ką nors rimta, pozityvaus parodyti. Mums rodos taip pat, kad "Lietuva" dabar varant agitaciją, už savo naują dienraštį, ieškant šėrininkų, reiktų paieškoti rimtesnių argumentų, negu tie, kurie dabar varojami. Žinoma, valia redaktoriui pasirinkti tokius argumentus, kokius jis išmano. Tik mes, žiūrėdami iš šalies į tą visai nerimtą putimą ir užsi-

varinėjimą prieš kitus, turime savo kaimynkai pasakyti tiesios žodį. Žiūrėkite savo biznio, nekludykite kitų, kurie savo keliu važiuoja ir visai netaiko jums užkliuti. Ne tas yra rimtas, kurs tik šaukia tuščiai: žiūrėkite, koks aš rimtas!—bet tas, kurs savo rimtumą rimtais darbais prirodo. Atsiminkite, gerbiame, kad kada katalikai organizavo ir varė rimtą akciją Tėvynės paliosavimui ir šimtus tukstančių aukų dėjo josios sušėlimui, jus iš didelio rimtumo, mokėjęte visą laiką tik kenkti ir šmeižti visą tą darbą, užuot prisidėję prie jo, kaip buvotė kviešti iš pat pradžių ir paskui. Ar tai didelį jūsų rimtumą prirodo?

Vėlgi ne tas turi gerus vidurius, kuris tik giriiasi juos turis, o gal vaikščioja susikuprenęs—del nemigės, del alkoholio ir del tų pačių vidurių suirimo.

Liberalai nuolat giriiasi eja tautos viduriu. Kuomet prieš porą metų "Darbininke" p. Uosis prirodė, jog tautos gyvenimą reguliuojančiu centru jokiū būdu negalės būti mūsų tautiškieji liberalai, kad tą vietą tik krikščionys demokratų tegalės užimti—tuomet nei vienas jų laikraštis nesugebėjo p. Uosio argumentą atremti. Vietoj to jie bevelija po senovei, užsimerkę tvirtinti eja tautos viduriais.

Srovė, kuri ligšiol neįstengė apčiuopti savo pamatų ir šiek tiek rimčiau nustatyti savo socialiai ekonominių ir tikybinių pažiūrų, kuri neįstengė ligšiol savo tarpe žmoniškiausi susitvarkyti, prieiti prie susiklausymo; kuri garsi tik savo besipešančiais generolais, veltui ieškančiais kareivių liaudies,—ta srovė, rodos, kuomaičiausiai galėtų buvnyti apie savo rimtumą ir apie savo "vidurius" ir pretenduoti prie centralės vietos.

Bubinas, nors ir toli girdėti, bet viduriai jo tušti. Bubinas visu kuo gali girties, tik ne savo viduriais.

Bet bubinas, delto ir garsus, kad jis tuščias. O kadangi jisai tuščias, tai ir lengvas. Pripildykite jo vidurius—jisai pasunkės, bet nustos skambėti. Priduokite mūsų liberalams daugiau rimtesnio turinio ir kaip bematant jie irgi nustos skambėti. Vieni paseks socialistus, kiti dirbs su krikščionimis demokratais.

INDUSTRIJALISTAI IR RUSŲ BOLŠEVIKAI.

Federalio Teisėjo Landis rume, Chicagoje, tęsiasi žinomos pusiau-anarchistiškos industrialistų (IWW.) organizacijos 112 vadovų byla. Jie kaltinami už suokalbį, kurio tikslas buvo pakenkti šiai ša-

liai dabartinėje karėje. Toksai darbas reiškia ne kitą, kaip tik pagelbėjimas vokiečių kariui, kurs su savo militarizmu mėgina pamušti visą pasaulį.

Bylos metu paaiški baltai bjaurus industrialistų darbai. Generalio prokuroro asistentas Nebeker pristatė prirodymus, kad rusų bolševikai buvo susinešę su šios šalies industrialistais ir darė suokalbius. Suokalbų svarbiausias tikslas—pakilti prieš šalies vyriausybę ir užvaldyti šalies pramonę. Perniai tais reikalais industrialistai buvo susirašinėję su bolševikais. Prokuroro asistentas teisme paskaitė autentiškus laiškus.

Iš laišku paaiškėjo, kad logiškas revoliucionierio ginklas yra "sabotage (sabotažas), ty. darbo įrankių, prekių ir visko naikinimas. Darbininkai, anot industrialistų, turi gaminti paraką, kurs neekspliuoduoja, privalo gadinti armotas, naikinti tiltus ir tt. Pas juos gyvuoja tik viena išdavystė. Tąja yra ištikimybė savo darbdaviui.

Laiškuose pasakyta, kad rusų bolševikai savo kontrolės pagrobia žemę ir mašinerijas be atžvilgio į tai, ar tas yra etiška, ar ne. Po atliktojo faktų jie pasirupina gauti advokatus ir teisejus, kurie tą be teisiškumą padaro legaliu daiktu. Po šito nesunku jiems, eja, gauti šventikus, katrie tą transakciją gali pašventinti švestu vandeniu.

Prokuroro asistentas paskaitė ištraukas iš daugelio industrialistų knygų, brošiūrų, laikraščių ir straipsnių. Iš to dar labiausiai paaiškėjo tos organizacijos tikslai ir metodai, kaip jie pavartoja streikus ir kę suprantą žodyje "sabotage." Kai kurie industrialistai savo raštuose bjauriai žolžiais išsireiškia apie Kristų ir krikščionis.

Kam ligšiol nebuvo žinoma, kas per paukščiai tie industrialistai, kurių yra ir lietuvių tarpe (vienas iš jų—J. Laukis, yra kaltinamųjų suole), tas galės sužinoti dabar bylos metu. Taip pat patirs, kas yra bolševikai, kurių principais vaduojasi lietuviškieji socialistai.

Juk industrialistas su socialistu yra du broliu. Skirtumas tarpe jų yra tik tame, kad socialistas šalies valdymą mėgina pagrobti dalyvaudamas šalies politikoje. Industrialistas į šalies politiką tik ranka pamoja. Sako, kas iš to, jei mes šalies kongrese ar muniticipalėse tarybose turėsime kelis atstovus. Jie nekuomet neatsvers dalykų stovio. Kitokiais keliais reikia siekti prie šalies valdymo pagrobimo.

Bet kaip tas, taip kitas su vienodomis metodomis lengvatikius darbininkus apgaudinėja ir išnaudoja. Abudu bendrai darbuojasi, kad pasiknisti po vyriausybės pamatais ir sugriauti šalį gyvuojančią tvarką. Abudu veikia destruktivų darbą. Abudu nepripažįsta ant savęs nieko augštesnio. Kas jie vieni pats suvėrėjas. Prieš jį piktžodžiauja.

Vyriausybė prisigriebė prie industrialistų kailio. Pagavo juos juoduosius darbus veikiant.

Butų gerai, kad tas pat įvyktų ir su socialistais, kurie jau per daug ima įsivyravti.

KĄ REIŠKIA 17-ka MILIJONŲ.

Tomis dienomis šios šalies vyriausybė paskelbė, kad trečiosios laisvės paskolos bond-

us išigijo septyniolika milijonų žmonių. Toks milžiniškas žmonių skaitlis, kurs skolin-tų vyriausybei pinigų, tiesiog negirdėtas.

Reiškia, septyniolika milijonų vyrų, moterų ir vaikų išreikšė tuo būdu savo ištikimybę šaliai ir pasitikėjimą vyriausybe. Statistikai apčiuoja, kad dabar visų trijų laisvės paskolų bondsus turi dvidešimts du milijonų žmonių.

Šitą gyventojų skaitlių vargiai gali perviršyti ėmus kruvon visų kitų kariaujančių šalių žmones, katrie pirkto karės paskolos bondsus. Dvidešimts du milijonų žmonių—tai neapsakoma vyriausybei moralė parama. Tai išlaukinis patriotizmo apsiereikšimas ir podraug vidurinis troškimas įveikti ir sutriuškinti kaizerio militarizmą.

Tuose milijonuose yra ir žymus skaitlis lietuvių. Gaila, kad jokiuo būdu negalima sužinoti, kiek lietuvių visose trijose laisvės paskolose pirkto bondsus. Bet žinoma, kad bondsus pirkto desėtkai tukstančių lietuvių. Išigijo bondsus ir tokie, katrie gal nekuomet pinigų netaupė ir katriems neapėjo rytojūs. Bet Tėvynę Lietuva visgi parupo. Stoją jie pagelbon šiai šaliai. Davė, kiek išsigalėjo. Nes šios šalies laimėjimas reiškia laimėjimą Lietuvai.

Kaizeris su savo karvedžiais, nugirdęs tokį suv. Valstijų pasisekimą, su laisvės paskolomis, suprantama, turės didelį susikrėtimą. Nes Vokietija žengia bankrutijimo keliais, kad tuo tarpu suv. Valstijos pinigų turi, nes jas paremia milijonai susipratusių piliečių. Jie stovi už tautų laisvę už pasaulio demokratiją.

Tokiais apsiereikšimais reikia tik pasidžiaugti. Ir palinkėti, kad kuoveikias kaizerio militarizmas būtų sutruškintas, Lietuva, kaip laisva ir neprigulminga, iš po vokiečių jungo paliosuota.

GERBIAMIEMS "DRAUGO" KORESPONDENTAMS.

Žinių skyrius—tai vienas iš svarbiausių—jeigu ne pats svarbiausias laikraščio skyrius. Jos auklėja, šviečia, veda skaitytojus; jos padaro laikraštį indomiu, gyvu; del jų skaitytojai pamyli laikraštį; del jų jisai platinasi.

Bet kad laikraščio žinios atsieltų savo tikslą—reikia, kad jos visos būtų tinkamai ir tiksliai rašomos.

Čia turime omenyje žinias iš lietuvių gyvenimo.

Prašydami savo korespondentus siųsti ir toliau mums

kuo daugiausiai žinių, mes randame reikalingu daiktų pasidalyti su jais kai kuriomis savo mintimis kas link korespondencijų rašymo.

Visų-pirma del jų turinio: 1) Korespondencijos turi atvaizdinti vietinį gyvenimą, tarsi koks veidrodys, ar fotografija—kuo teisingiausiai, kuo tikriausiai.

2) Bet korespondentas ne tik fotografuoja; jisai ne žymiu, švelniu, gudriu būdu savo žiniomis veda skaitytoją į geresnį, prakilnesnį gyvenimą.

3) Tečiau korespondentas turi vengti pamokslininkavimų. Jis paduoda trumpai, aiškiai tik pačius faktus. Jų apibudinimui, moralizavimui, apibendrinimui jisai gali pavartoti tik vieną-kitą sakinį. Jisai turi vengti ilgų išvedžiojimų. Lai išvadas pasidarys pats skaitytojai—arba laikraščio redakcija. Jisai—tik fotografas. Iš jo tik faktų laukiam. Jo tveriamoji galybė—tai jo liuosybė pasirinkti kęrtę, iš kurios fotografuoja, suderinti tinkamai šviesas. Geras fotografas—tai artistas. Taip pat ir geras korespondentas, nors tik šaltų faktų registruotojas, tečiau yra kartu gyvenimo tverėjas, reguliuotojas ir vedėjas.

4) Labai svarbu pažymėti visi svarbesnieji atsitikimai iš kolonijos gyvenimo, kaip su atskirais asmenimis, taip šeimynų, (ypač prakilnesnių) ir draugijų gyvenime. Tik viskas trumpai ir aiškiai turi būti rašoma.

5) Svarbu būtų turėti daugiau korespondencijų, apimančių gyvenimą giliau ir plačiau, tėmijančių pažangą visoje gyvenimo srityse, įvairius pavojus visuomenės augimui, bremdimui, charakterizuojančių įvairius vietinius judėjimus ir apsiereikšimus.

6) Aprašymams vakarėlių ir mažesnės svarbos susirinkimų nereikėtų per daug vietos pašvęsti, ypač jeigu nieko naujo ir svarbaus nepastebima.

Kaslink korespondencijų formos—tai prašytume:

1) Nerašyti per ilgų korespondencijų. Jeigu daug medžiagos rašymui yra, tai reikia tą medžiagą išdalyti į kelias atskiras korespondencijas—pagal jų turinio ir kiekvieną jų surašyti ant atskiros popieros lakšto. Korespondencijų turinys, arba jų vedamoji mintis gerai yra pažymėti antgalvyje.

2) Rašyti prašome su plunksna (ne pašėliu) ir tik ant vienos lapo pusės, nesuglaudžiant per daug eilučių.

3) Korespondentai, jei var-toja pseudonimą, turi butinai padėti apačioje ir savo tikrą vardą, pavardę ir adresą.

RAŠYKITES Į "DRAUGO" BENDROVĘ.

NUTARTA: { Kapitalas padidinti nuo \$25,000 iki \$50,000.
Šėrai sumažinti nuo \$25.00 iki \$10.00.

Šiandien mūsų laikraščio biznis dar neneša pelno. Bet kodėl? Gi labiausia todėl, kad visuomenė mažai buvo užinteresuota, kad laikraščio gerai sektųsi.

Vienatinis lietuvių katalikų dienraštis "Draugas" pereitą rudenį tapato visuomeniška ir prieinama istaiga. Šėrai nuo \$25.00 numažinti iki \$10.00. Senasis vienas šėras bus vertas pusrėčio naujų. Dabar "Draugo" Bendrovė prieinama visiems.

Tad, lietuviai katalikai, stokime kuoskaitlingiausiai į "Draugo" Bendrovę. Pirkite jos šėrus.

"Draugas" nori pasistatyti lietuvių centre savo spaustuve. Tam reikia šviežio kapitalo. Tad nevien prenumeratomis arba agitacija remkime "Draugą", bet patapkime jo savininkais, jo leidėjais. Kada "Draugas" bus tikrai MUSŲ nuosavybė, tada mes labiausiai ir mylėsime.

Indėti pinigai nežus, o su laiku gal neš ir pelną. Šėrus pėjima "Draugo" administracija (1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.).

Gerb. kunigai prašomi yra patarpininkauti šėrų priėmimo.

Kuponas užsirašymui "Draugo" Bendrovės šėrų.
DRAUGAS PUBLISHING COMPANY,
1800 WEST 46th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pristunčiu \$..... Money Orderiu ar čekiu ir meldžiu

man pasijusti..... "Draugo" Bendrovės šėrų.

Vardas ir pavardė

Antrašas

Miestas

Dėkodami už rašynėjimą į "Draugą," laukdami iš Tam-stų ir toliau rėmimo mūsų dienraščio savo raštais, liekame

Su tikra pagarba,
"Draugo" Redakcijos Komitetas.

Protokolas

Amer. Lietuvių Visuotiniojo Seimo, kovo 13 ir 14 dd., 1918 m., New York, N. Y.

(Tąsa iš pereito num.).

Brooklyn.

Ambraziejus J.—SLA. 213 kp

Andrešius Ant.—Šv. Juo-zapo dr-ja.

Andriuskevičius P.—Liet. Nepr. Kl.

Astrauskas A.—D. L. K. Ge-dimino dr-ja.

Angunas A.—SLA. 83 kp.

Bajoras P.—TMD. 3 kp.

Bajoriūnas P.—Šv. Juozapo dr-ja.

Banišauskas J.—Šv. Jurgio dr-ja.

Baranauskienė P.—Kriaučių Unijos 54 sk.

Bendoravičienė Ona — A. L. R. K. Mot. Są-gos 24 kp.

Bendoravičius V.—LDS. 12 kp
Benešius A.—DLK. Mindau-gio dr-ja.

Bučinskas M.—Centr. Kom.

Budrevičius J.—SLA. 76 kp.

Bukšnaitis P.—"Tarkos" Red.

Dičmonas A.—L. Rub. Kon. Ass'n.

Domeika Ant.—Šv. Antano dr-ja.

Drabišius Antanas — S. L. R. K. A. 134 kp.

Dragunas A.—ALTS. 1 kp.

Duklienė K.—A. L. R. K.

Motėrų Są-gos 24 kp.

Dumbliis Kazimieras — Kara-lienės Aniolių par.

Dymta Aug.—L. Vyčių 44 kp.

Gegžna J.—Liet. Gimnasti-kos Kl.

Genis K.—D. L. K. Mindau-go dr-ja.

Ginkus J.—SLA. 83 kp.

Glebauskas Kaz.—D. K. Vy-tauto dr-ja.

Isodžiutė P.—SLRKA. 42 kp.

Jankevičius P.—Šim. Dau-kanto dr-ja.

Jovaiša K.—L. Rubų Bend.

Karvietis P.—TMD. 44 kp.

Kaupas J.—"Garso" Red.

Kazlauskas M.—Šv. Antano dr-ja.

Kibartas Kar.—Kar. Aniolių Choro.

Kirdeikienė J.—Karalienės Aniolių par.

Kodis Kun. A. P.—Šv. Jur-gio par.

Korbštas P.—Apreišk. Pan. Šv. par.

Kračiuniutė U.—L. N. E. sk.

Krušinskas K. J.—SLRKA. 42 kp.

Kubilius P.—Šv. Jurgio dr-ja.

Kundrota A.—L. Uk. Kliubo.

Lapinskas A.—Dram. Dai-lės dr-ja.

Laučiskis O.—SLA. 76 kp.

Laučiskis J.—TMD. 44 kp.

Levonavičius K.—LDK. Vy-tauto dr-ja.

Liutkauskas J. W.—TMD. Centro.

Liutviniutė Mar.—Kriaučių Unijos 54 sk.

(Daugiau bus).

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduo-dami veiklus darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle st., uždėta 1900 m.

L. VYČIŲ 11 KUOPA, HOMESTEAD, PA.

Kontesto reikalais.

Sv. Mykolo parapija viena iš vidutinėlių Chicagos parapijų; bet iš to, kaip ji rimtai ruošiasi į kontestą—galima spėti, jog išeis viena iš pirmųjų laimėtojų. Dar ko gera, kad tik tukstantuko nepagrįbtų.

P. P. S. Mureika rašo mums: Siuomi pranešu, kad mūsų parapijoje susidarė komisija iš 9 žmonių, (pirm. J. Karlikauskas, Rašt. P. S. Mureika, 1 ižd. M. Mažeika, 2 ižd. kun. F. Kudirka ir penki pagalbininkai); visi žada uoliai dirbėti. Malonėkite prisijungti visas reikalingas instrukcijas. Valio vyrai! Lai Dievas padeda. Gerą darbą pradėkite.

Labai svarbu, kad vietų veikėjai prieitų su tam tikrais laiškais (išsiųsta vardu gerbiamųjų kun. klebonų) į katalikų draugijas, kaip pašelpines, taip idėines ir kad dar ir gyvu žodžiu paragintų imti "Draugo" Bendrovės šerų. Jeigu draugija prisideda prie katalikiško dienraščio leidimo, iš to nauda esti neapsakoma. Dienraštis patampa brangus ne tik pačiai draugijai kaip tokią, bet ir visiems jos nariams. Dienraštis išsigauna, ir gauna daug prietelių, skaitytojų gi spausdavę įgauna nuo draugijos visokių darbų, užsakymų.

Taigi laukime iš savo prietelių pasidarbavimo ir po draugijas, ir tarp pavienių lietuvių katalikų — o visų-pirma organizuokite komitetus ir mums netrukdami apie savę praneškite.

"DRAUGAS"

1800 W. 46th Street.,

Chicago, Illinois.

Lietuviai Amerikoje.

CLEVELAND, OHIO.

Nors labai tankiai tenka matyti laikraščiuose korespondenciją iš Clevelando, bet niekur nepatėmėjau šitą apie Clevelando Lietuvių Salės Bendrovę. Šiuo kartu norėčiau pranešti, Amerikos visuomenei kaip darbuojasi Clevelando lietuviai ir ką jie mano nuveikti laikui bėgant. Visų pirma yra pasirengę nuveikti milžinišką darbą, t. y. pastatyti namą arba lietuvišką svetainę, kuri bus papuolusi Clevelando lietuvių.

Namas yra užvestas ir pilnai padaryti. Namas maždaug išrodys taip: 115 pėdų ilgio ir 67 pėdų pločio; sklepe bus 3 kambariai del sudėjimo visko, skritulių kambarys (bowling alley), pečiui ruimas, ventiliacija, gimnastikos kambarys ir virtuvė. Padėjimo kambariai turės du išėjimus į maldynę ir dviejus laiptus vedančius į viršų.

Ant pirmo augšto bus vienos trims didelėms krautuvėms, dvi didelės svetainės susirinkimui laikymui, du kambariai del padėjimo drabužių ir dvi išėjimo vietas.

Antras augštas turės vieną didelę svetainę del šokių ir lošimui veikalių, kuri talpina 1,000 sėdynių, taipgi bus balkonas talpinantis 375 sėdynes.

Trečias augštas turės penkis kambarius del raštynių, dainų mokymuisi bei kitoms užsiėmimams ir vieną didelę svetainę del susirinkimų. Namo išvaizda atrodys piliiki.

Lietuvių Salės Bendrovė tapo suorganizuota gruodžio 20 d., 1912 m., kuri labai sparčiai augo ir auga. Šiandien jau turi nupirkusi labai puikioj ir patogioj vietoj, prie E. 60th ir Superior gatvių, plečių ten, kur netolimoje ateityj žadama pastatyti naują gražią Sv. Jurgio lietuvių bažnyčią.

Jeigu tik visi Clevelando lietuviai sukrustų, tai šule bažnyčios susilauktų ir puikios svetainės. Tad ir sveikintaučiams galėtume pasirodyti ir nebutų gėda. Šiame laike greitą darbo varymą sutrukdė dabartinė karė, kuri pakėlė augštas kainas ant įvairios medegos, bet šėrininkai, kurių yra didelis skaitlis, nenu-

sigasta, nes kiekviename direktorių susirinkime mažiau sija parduodama po 10 šerų. Taigi broliai clevelandiečiai, kurie dar neturite L. S. B. šerų, privalote tuojau pirkti. Šerai parduodami po 10 dol. 45c. vienas. Šerus galima pirkti kiekvieno mėnesio paskutiniame pirmadienyj, vakare Clevelando Lietuvių Namų ir Paskolos Dr-jos name.

Clevelando lietuviams svetainė yra būtina reikalinga. Šiandien kiekviena draugija ir mažiausiems susirinkimams turi samdyti svetainę pas svetimą, kurie be jokio atsižvelgimo plešia tiek, kiek jie nori.

Sukrskime ir pasistatykime nuosavą svetainę.

Šilkasparnis.

FOREST CITY, PA.

Paskelbus Suv. Valst. Trečiąją Laisvės Paskolą kaip kitų kolonijų, taip ir Forest

City lietuviai būdami ištikimais šiai šaliai balandžio 22 d. surengė patrijotišką susirinkimą ir išrinko tam tikrą komitetą, kuris darbavosi pardavinėdamas Liberty Bonds. Į komitetą buvo išrinktos sekančios ypatos: J. Maculaitis, pirm., V. Miliauskas ir A. Girdauskaitė, sekretoriais.

Per lietuvių skyrių Laisvės Bondų pirkimo sekančios draugijos ir pavienios ypatos:

Po \$500: Sv. Antano dr-ją, P. Markunas, J. Petraitis, M. Jenzagalskienė.

Po \$300: Sv. Jurgio dr-ją.

Po \$200: V. Slikta.

Po \$100: Elz. Misiunienė, A. Adomaitienė, P. Ganevičia, O. Sirdauskutė ir J. Mališauskas.

Po \$50: Sv. Juozapo dr-ją, Lietuvių Kliubą, J. Babinas, J. Saparauskas, A. Laurynas, P. Smite, J. Jenzagalskis, S. Gudaitis, J. Šatunas, A. Čizauskas, J. Čizauskas, J. Zataveckas, P. Kalasinskas, A. Rimša,

V. Meliauskas, J. Girdauskas, J. Bilbokas, S. Obelenas, V. Janitis, J. Burneikis, P. Lucinskas, P. Stanevičia, V. Kavaliauskas, I. Sidsauskas, P. Žaldokas, B. Markunas, J. Antanaitis, J. Žulius, J. Milius, S. Lapinskas, A. Rudbalis, V. Paukštis, J. Dežunas, J. Velička, J. Mačulaitis, P. Bulota, B. Burdulis, A. Slikta, A. Ševelienė, J. Ropi, J. Siurba, M. Buividas, I. Alekna, V. Sakkevičia, V. Rainys, J. Kubilius, K. Ašmenas, P. Zdanis, K. Rainys, P. Cepianskas, K. Kepuraitis, J. Antanaitis, K. Skutėius, B. Zdanis, I. Kazakevičia, J. Laurinavičia, D. Grajauskas, M. Skiečiuvienė, P. Purickis, J. Janulis, P. Kuprevičia, M. Mareinkienė, M. Stanevičius, B. Baltrus, M. Burius, A. Petrauskas, J. Siurba, M. Miliauskas, A. Damasevičienė, A. Girdauskiutė, P. Rakauskas, O. Dzikiene, P. Mališauskiutė, L. Sliktuke ir Jonas Kuniškauskas.

Viso \$6,750.00.

Iš viso Forest City lietuviai turi pirke Trečios Laisvės Paskolos bondų už apie 7,000 dol. Čia garsinamos pavardės yra dar ne visos. Dauguma nepridavė.

Garbė Forest City lietuviams, kurie pirkė Laisvės bondus, nes tuomi prisidėjo prie nuveikimo Vokietijos ir sutriuškinimo jos militarizmo.

Visiems pirkusiems tariame ačiū.

J. Maculaitis,
V. Miliauskas,
A. Girdauskaitė.

DAYTON, OHIO.

Daytono miestelis yra gražus, švarus. Tarpe kitataučių yra nemažai ir lietuvių, kurie gražiai gyvena, nes turi gerą vadovą ir didelį veikėją kun. M. Cibulskį, kuris tarpe lietuvių nenuilstančiai dirba. Visi parapijonai jį myli.

Lietuviai turi sutvėrę kole-

ktą draugijų ir visos darbuojasi kaip naudai tautos ir bažnyčios taip ir šelpime nukentėjusių nuo karės lietuvių.

Dirbtuvių yra daug visokių, išėmus mašinšapes. Darbai eina labai gerai. Darbininkų jaučiama didelė stoka. Darbą galima gauti bile kada. Užmokėsnis nebologas. Paprastam darbininkui mažiausiai moka 35c. į valandą.

Nors Daytono salinai dar gyvena, bet biznis neina gerai, nes lietuvių tarpe girtuoklystė menkai turi įleidus šaknis.

Kas nori atvažinoti į Daytoną ir apsigyventi, gali rašyti žemiau paduotu adresu, indėdamas 3c. pačtos ženklelį. Suteiksiu smulkias žinias.

J. Smailis,
Gen. Del.,
Dayton, Ohio.

GARSINKITES
"DRAUGE."

"Wilson Savaitė" — ypačiai del Chicagos gaspadiniu

Šita savaitė yra "Wilson Savaitė". Ji yra prirengta su pritarimu daug groserių šir mėsos krautuvių ir kitokių taip, kad kiekviena gaspadinė galėtų susipažinti su Wilsono valgomų išdirbimų.

Mes turime viltį kad *jusu* krautuvninkas yra tarpe tų, kurie nori pasinaudoti iš Wilsono Savaitės. Jeigu jis nėra dar vienu iš tų, tai prašyk jo, kad jis mums praneštų savo norą, o mes jam prigelbėsime pasinaudoti ta proga ir jums palengvinti.

"Wilsono Savaitė" ženkline Wilsono norą patarnavimo - ką reiškia duoti jums pilnai valgomųjų daiktų po tuo pačiu ženklu, kurs reiškia žinomą gvaranciją čystumą, gerumą ir užganėdinimą.

Išdirbystėje blekinėse valgomųjų daiktų nebuvo dar iki šiol tokių kap. "Certified Brand", vaisių, daržovių, nuosunkų, rugintų vaisių, žuvų ir kitų blešinėse. Tie vaisiai ir daržovės rinkti geriausioje jų augimo vietoje, sudėti per išsilavinusius tame darbe darbininkus.

Taigi ant kiekvieno "Certified Band" ženklo paaiškinta, kad jeigu nepatiko, tai pinigų grąžins jūsų pardavėjas. Ta gvarancija daug ką reiškia.

Mes norime, kad jūs išmėgintumėte visus Wilsono valgomus daiktus. Mes norime, kad jūs žinotumėte, jog mes saugiai sutaisome kiekvieną blešinę, kuri tik turi vardą Wilsono, mes taisome juos, kaip kad jūsų motina jums jūsų tinkamą valgi parengia.

Jūs pamėgsite mūsų mėsos ypatybes—mūsų liežuvių pusryčiams, blešinėse mėsą, žuvis ir kitos.—Jūs žinote mūsų Majestic kumpinus, lašinius ir Taukus—kaip jie gerai sutaisyti ir sudėti.

Jūs turite paragauti mūsų dirbto Majestic ir Margarino ir Riešutų Margarino.—Pastarasis yra iš labai gero pieno ir riešutų aliejaus, labai puikus. Mūsų Clearbrook Kiaušiniai ir pieniniai išdirbiniai Clearbrook Sviestas ir Suris patys savami liudyja.

Pažiūrėk kur krautuvėje parodo Wilson valgomus daiktus laike "Wilsono Savaitės".

This mark

WILSON & CO.

your guarantee

KARĖS LAIKO GASPADINYSTĖS KNYGA LAIKE. "WILSONO SAVAITES" DYKAI. Parašyk mums o mes pasiūsime knygą su paveikslais visokios mėsos, naturalėse apalyvose, ir kaip ji sutaisyti ekonomiška, gausite tą knygą dykai. Parašyk mums tik jūsų antrašą, taipgi jūsų krautuvninko antrašą. Mūsų antrašas. Domestic Science Department, Wilson & Co., Chicago.

"THE WILSON LABEL PROTECTS YOUR TABLE"

